

om enevælde af Guds nåde, Svend Erik Stybe om menneskerettighederne og demokratiet, Mogens Blegvad om liberalismen, Johannes Witt-Hansen om marxisme, leninisme og maoisme, Laurits Lauritsen om anarkismen og syndikalismen, Henning Poulsen om nazismen og fascismen, Karsten Schnack om revolutionære ideologier i vor tid og Flemming Steen Nielsen om Karl R. Popper. Som det delvis fremgår af denne disposition ligger bogens tyngdepunkt i den historisk-sociologiske fremstilling med mindre vægt på det idéanalytiske.

SVANE, OLE: *Vurderinger af aldres behov for pleje og omsorg*. Socialforskningsinstituttet, Publikation nr. 56. København: Teknisk Forlag, 1972. 321 pp. Kr. 32,00.

Undersøgelsen angår et repræsentativt udsnit af gamle i eget hjem i Holstebro, Gentofte, København, Odense og Tårnby kommuner. Der viste sig et betydeligt udækket behov for hjælpeforanstaltninger. I bedømmelsen var inddraget de gamle selv, interviewerne, de gamles læger og de pågældende kommuners sociale forvaltning. I koordinationsøjemed foreslår rapporten oprettet et visitationsudvalg for plejeforanstaltninger.

SVENNEVIG, PALLE: *Danske kommissionsbetænkninger 1850-1970*. København: Folketingets Bibliotek og Oplysningstjeneste, 1972. 616 pp. Kr. 48,00.

Dette værk udfylder en lakune i dansk bibliografisk litteratur; nogen samlet oversigt over danske kommissionsbetænkninger har ikke tidligere eksisteret, og på grund af uprægnante titler kan de ofte være meget vanskelige at finde ad anden vej. En fortegnelse under titlen *Oversigt over beretninger,*

betænkninger m.v. udgivet ved statens foranstaltning i tiden 1848-1929 eksisterer kun i ganske få eksemplarer. Siden 1948 har betænkninger været optaget i *Bibliografi over Danmarks offentlige publikationer*, men da dette værks årlige bind ikke hidtil er blevet kumuleret, kan det retrospektivt være noget uoverskueligt at arbejde med. Foruden den lange periode, den dækker, og den omstændighed, at den f.eks. også medtager betænkninger, der ikke foreligger som selvstændige publikationer, udmærker den foreliggende fortegnelse sig også ved at oplyse nedsættelses- og afgivelsesår og kort angive indholdet, hvor det ikke med fornøden klarhed fremgår af titlen. Desuden oplyses, hvem der har været formand for den pågældende kommission, hvilket i forbindelse med det efterfølgende navneregister f.eks. gør det muligt at søge i de mange tilfælde, hvor en betænkning kun kendes under betegnelsen NN-udvalgets betænkning. Der er også emneordregister, hvilket f.eks. gør det muligt at finde skattelovskommissionens betænkninger, selv om man ikke kender den korrekte bibliografiske betegnelse. Det er planen hvert femte år at udsende et supplement til fortegnelsen.

Sygesikringens økonomi. Sygesikringslovens økonomiske konsekvenser for amtskommunerne. København: Amtsrådsforeningens Sekretariat, 1972. 65 pp.

Redegørelsen belyser de finansielle konsekvenser af det nye sygesikringssystem fra 1. april 1973. De samlede udgifter til sygesikring bliver i princippet uændrede, men den ændrede finansieringsform vil medføre stigning i den gennemsnitlige amtskommunale udskrivningsprocent fra 4,8 til 6,3. For staten og primærkommunerne skulle virknin-

gen blive skattemæssig neutral, idet merudgifter opvejes af stigningen i skalainkomsterne som følge af bortfaldet af det fradragsberettigede sygekassekontingent. Redegørelsen belyser desuden den geografiske og personlige omfordeling af skattebyrden som følge af den nye finansieringsordning.

Teknologisk service. Betænkning fra handelsministeriets udvalg vedrørende teknologisk servicevirksomhed. 2 bd. København: Statens Trykningskontor, 1972. 167 + 376 pp.

I november 1970 nedsatte handelsministeriet et udvalg, der skulle overveje den mest hensigtsmæssige organisatoriske struktur og finansiering for de mange institutioner, der yder teknologisk bistand til erhvervslivet. Betænkningen danner grundlag for det fremsatte forslag om teknologisk servicevirksomhed. Det omfattende bilagsbind indeholder resultaterne af to interviewundersøgelser, udvalget har foranstaltet. Den ene rettede sig til et udvalg af erhvervsvirksomheder og søgte at belyse deres anvendelse af og fremtidige behov for teknologisk bistandsvirksomhed. Den anden undersøgelse kortlægger en lang række teknologiske rådgivningsinstitutters virksomhed, bl.a. deres omsætning, klientgrupper, finansiering, personale og investeringsvirksomhed.

THOMSEN, NIELS: *Dagbladskonkurrencen 1870-1970. Politik, journalistik og økonomi i dansk dagspresses strukturudvikling.* 2 bd. København: Universitetsforlaget (Gad), 1972. 114 pp. Kr. 225,00.

Værket, der er forsvaret for den filosofiske doktorgrad på Københavns universitet, analyserer de ændringer, der i de sidste

hundrede år er sket m.h.t. antallet, størrelsen, beliggenheden og karakteren af de danske dagblade. Denne udvikling falder i to klart adskilte faser. Indtil omkring første verdenskrig var afsætningen i forhold til folketallet såvel som antallet af redaktionelle og tekniske enheder stærkt stigende. I perioden siden har afsætningsstigningen været meget mindre, og der er sket en betydelig koncentration.

Udviklingen synes kun med rimelighed at kunne forklares som et kompliceret samspil mellem økonomiske faktorer (f.eks. fremstillings- og distributionsmæssige stor-driftsfordele) og ændrede politiske og kulturelle holdninger. Værket giver en detaljeret beskrivelse af dagspressens konkurrencevilkår i de sidste hundrede år med forsøg på talmæssig belysning også af de vanskeligt kvantificerbare faktorer bag udviklingen.

WENDT, PETER: *Byggeri og boligforhold.* København: Universitetsforlaget, 1972. 105 pp. Kr. 24,15.

Bogen, der indgår i lærebogssystemet i dansk samfundsbeskrivelse Erhverv og Samfund, har kapitler om Bygge- og boligsektorens placering i økonomien, Omsætning af fast ejendom, Finansiering af fast ejendom, Bygge- og anlægsaktiviteten, Boligforhold og Bygge- og boligpolitik.

Økonomisk demokrati i samfundsøkonomisk belysning. Udg. af Det økonomiske Råds formandskab. København: Statens Trykningskontor, 1972. 100 pp. Kr. 12,00.

Formandskabets redegørelse for virkningerne af økonomisk demokrati beskæftiger sig især med de forslag, der er fremsat af Dansk Metalarbejderforbund og LO, fordi disse